

Motion till riksdagen 2024/25:3005

av **Markus Wiechel (SD)**

Integritetsskydd vid Ivo-anmälningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka integritetsskyddet vid Ivo-anmälningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt tryckfrihetsförordningen har alla, såväl svenska som utländska medborgare, rätt att ta del av myndigheternas allmänna handlingar i den mån de inte är föremål för sekretess. Denna rätt som ryms inom offentlighetsprincipen (som även gäller för juridiska personer, exempelvis aktiebolag, föreningar och stiftelser) finns till för att möjliggöra insyn i den verksamhet som myndigheterna bedriver för allmänheten och medierna. Intentionen med denna princip är med andra ord god, men den kan slå oerhört fel.

Ett exempel på en myndighet som hanterar känsliga personuppgifter är Inspektionen för vård och omsorg (Ivo). Ivo ansvarar för tillsyn över hälso- och sjukvård, hälso- och sjukvårdspersonal, socialtjänst och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt viss tillståndsprövning. I samband med att hälso- och sjukvården fallerar är det därför hit många patienter vänder sig för att göra en anmälan. Det kan exempelvis röra sig om en operation som gått fel eller en felaktig

behandling, och i många fall är det för enskilda oerhört känsliga frågor. Ivo kan neka att lämna ut allmänna handlingar om de omfattas av sekretess alternativt behandlas i strid med personuppgiftslagen. (Även om Ivo nekar utlämning av en handling kan dock beslutet komma att ändras efter att ha prövats av domstol.) Det är naturligtvis positivt med en hög grad av transparens inom myndighetsvärlden, inte minst i syfte att kunna granska makten och minska risken för korruption eller andra oegentligheter. Det finns dock få anledningar till att obehöriga utan vidare ska få insyn i personliga vårdärenden, som kan anses vara ytterst känsliga för berörda. Rådande offentlighetsprincip kan rentav stoppa patienter från att göra en Ivo-anmälan, vilket leder till att allvarliga brister inom vård och omsorg aldrig kommer till ytan eller att de tillåts att fortsätta onödigt länge. Mot bakgrund av detta bör det göras en översyn i syfte att möjliggöra ett stärkt integritetsskydd för privatpersoners Ivo-anmälningar.

Markus Wiechel (SD)